

Θεαταὶ παρακολουθοῦντες τὰ μεγάλα γυμνάσια τοῦ 1912

Ο ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

Α'. — ΕΠΙ ΕΧΘΡΙΚΟΥ ΕΔΑΦΟΥΣ

ΕΙΣ τὸν βίον ἐνὸς ἔθνους δύσκολον εἶναι νὰ εὑρεθῇ στιγμὴ περισσότερον ἐπίσημος, ταλαντευομένη μεταξὺ περισσοτέρων ἑλπίδων καὶ μεγαλειτέρας ἀγωνίας, ἀπὸ τὴν στιγμὴν, κατὰ τὴν δποίαν δ στρατός του διατάσσεται νὰ περάσῃ τὰ σύνορα, τὴν λεπτὴν γραμμὴν, τὴν δποίαν καθιέρωσαν ὡς δριον κυριαρχίας τὰ Κράτη μεταξύ των. Εἰς αὐτὴν τὴν ψυχολογικὴν κατάστασιν εὑρέθη δ ἑλληνικὸς στρατός περὶ τὰ ἔημερώματα τῆς 6 Οκτωβρίου, ὅταν ἀπὸ πέντε διαφορετικὰ σημεῖα τῆς ἑλληνικῆς παρατάξεως ἐδόθη τὸ σύνθημα τῆς προελάσσεως πρὸς τὸ τουρκικὸν ἔδαφος.

Ἄπὸ εῖκοσι ἡμερῶν, ἀπὸ τῆς 17 Σεπτεμβρίου 1912, ὅτε ἡ χώρα ἐκηρύχθη εἰς γενικὴν ἐπιστράτευσιν, ὅλα πλέον προεμήνυαν ὅτι φερόμεθα πρὸς τὸν πόλεμον. Ἡ διπλωματία, ἡ δποία ἐπροσπάθησε νὰ ἔξομαλύνῃ τὰς διαφοράς, δὲν εἶχε κατορθώσῃ νὰ ἐπιτύχῃ. Ὁ λαός, χωρὶς νὰ εἶναι ἐπιδεικτικῶς φιλοπόλεμος, εἶχε πλέον σχηματίση τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἔρχεται ἡ ὥρα τῶν μεγάλων θυσιῶν καὶ ἐφαίνετο καρτερικῶς ἀποφασισμένος νὰ τὰς ὑποστῇ.

Ἐκατὸν ἔξηντα χιλιάδες ἄνδρες παρατεταγμένοι εἰς τὰς ὑπω-

ρείας τοῦ Ὀλύμπου, ἀπὸ τὸ Μπογάζι Τυρνάδου μέχρι τοῦ ἀνατολικωτέρου σημείου τῶν συνόρων τῆς Θεσσαλίας, ἐπερίμεναν τὴν διαταγὴν τῆς ἑκκινήσεως. Εἰς διάστημα εἴκοσι ἡμερῶν εἶχαν γίνη θαύματα ἔξοπλισμοῦ, συμπληρώσεως σχεδίων, ἐφοδιασμοῦ, κινητοποιήσεως. Ἀπὸ τὰ τρία ἐπιστρατεύμενα συμμαχικὰ κράτη ἡ Ἑλλάς πρώτη εἶχεν ἐμφανισθῇ ἔτοιμος, τρεῖς ἡμέρας πρὸ τῆς προθεσμίας, τὴν δποίαν ἀπῆτουν οἱ κανονισμοὶ καὶ αἱ ἀναληφθεῖσαι συμμαχικαὶ ὑποχρεώσεις.

Τὴν νύκτα τῆς 5 πρὸς τὴν 6 Ὁκτωβρίου οἱ σωματάρχαι διετάχθησαν νὰ ἑτοιμάσουν τὰ σώματά των. Ἀνύποπτοι διὰ τὴν προσέγγισιν τῆς μεγάλης ἡμέρας οἱ στρατιῶται ἑκοιμήθησαν εἰς τὰ ἀντίσκηνά των. Ὅπως ἦτον πλήρης ἥδη ἡ ἑτοιμασία, δὲν ἐχρειάζετο παρὰ μιᾶς ὥρας μόνον ἐνέργεια, διὰ νὰ κινηθοῦν τὰ μεγάλα ἑκεῖνα ἀνθρώπινα κύματα, νὰ ὑπερβοῦν τὴν Ἑλληνικὴν γραμμὴν καὶ νὰ πλημμυρήσουν τὴν ἀπὸ αἰώνων δουλεύουσαν Ἑλληνικὴν χώραν. Καὶ ἡ διαταγὴ ἐδόθη ἀργά, μετὰ τὰ μεσάνυκτα, εἰς τοὺς ἐπιτελεῖς τῶν διαφόρων σωμάτων, καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ ἐκλήθησαν ἐσπευσμένως νὰ λάθουν γνῶσιν τῶν διαταγῶν τοῦ Ἀρχηγείου. Ὅπως εἰς πᾶσαν περίστασιν αὐτοῦ τοῦ εἰδους, δῆλοι οἱ ἀλλοι εἶχαν κοιμηθῆ ἀγύποπτοι καὶ ἥσυχοι, καὶ μόνον τὸ Στρατηγεῖον, δὲ γκέφαλος τοῦ στρατοῦ, ἡγρύπνησε, κανονίζων καὶ τὰς τελευταίας λεπτομερίας τῆς μεγάλης μετακινήσεως.

Οἱ αὐγερινὸς ἐπρόδαλε προπορεύομενος τῆς αὐγῆς, ὅταν εἰς δλας τὰς διευθύνσεις ἀντήχησεν μέσα εἰς τὴν γαλήνην τῆς θεριμῆς φθινοπωρινῆς νυκτὸς τὸ ἐγερτήριον σάλπισμα. Μιᾶς ὥρας καιρὸν εἶχαν οἱ στρατιῶται διὰ νὰ ἑτοιμασθοῦν. Ἄλλα δὲν ἐχρειάζετο καὶ περισσότερον. Ἡ ἐνωρίτερον τοῦ συνήθους ἐγερσις τοὺς ἀπεκάλυψεν ἀμέσως ὅτι ἔφθασεν ἡ ἐπίσημος στιγμὴ. Καὶ οἱ στρατιῶται ταχεῖς, εὐθυμοὶ, γεμάτοι ἐλπίδες, κεντριζόμενοι ἀπὸ ἐνθουσιασμόν, πρὶν ἀκόμη λήξῃ τὸ παραχωρηθὲν χρονικὸν διάστημα, ἥσαν παρατεταγμένοι εἰς τὴν γραμμὴν ἀνυπομονοῦντες νὰ βαδίσουν.

Ἀπὸ πέντε διάφορα σημεῖα, πέντε κολοσσιαῖαι ἀνθρώπινοι στῆλαι ἑκινήθησαν τὴν ίδιαν στιγμὴν, ὑπὸ τὸ μήνυμα ἐνὸς ἀνθρώπου, εἰς τὸν δποῖον ἐστηρίζοντο αἱ ἐλπίδες ἐνὸς δλοκλήρου ἔθνους. Πέντε τεράστιοι ὅφεις, ἀνελισσόμενοι εἰς τὴν ἀμφιβολίαν τοῦ λυκαυγοῦντος, ἀφηγναν ὀπίσω των τὴν παλαιὰν Ἑλλάδα, διευθυνόμενοι ἐκεῖ ὅπου τοὺς ὠδηγοῦσαν πόθοι πέντε αἰώνων.

Ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν, κατὰ τὴν δποίαν ὀπίσω ἀπὸ τὰς κορυφὰς τοῦ Ὀλύμπου ἐπρόδαλεν δὲ ἥλιος, δὲ Ἑλληνικός στρατὸς ἐπάτει τὸ ἔχθρικὸν ἔδαφος. Ὁ βασιλεὺς τοῦ στερεώματος ἥρχετο νὰ χαιρετήσῃ μὲ τὸ φῶς του τὸ φωτεινὸν ἀπελευθερωτικὸν ἔργον τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ. Οἱ σωματάρχαι ἀπηρύθυναν ὄλιγα λόγια εἰς τοὺς στρατιώτας των:

— Παιδιά, ἀπ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν πατοῦμε τὸ τουρκικὸν ἔδαφος. Θυμηθῆτε πῶς εἰσθε "Ἑλληνες καὶ πῶς ἀπ' ἔδω καὶ πέραν μιᾶς περιμένουν χιλιάδες ἀδελφοί μας!

— Ζήτω ! υπήρξεν ή ἀπάντησις ἀπὸ χιλιάδας στομάτων.

— Ζήτω η πατρίς ! Ζήτω ὁ βασιλεύς !

Τὸ φῶς τοῦ ἥλιου ἐπλαισίων τῷρα μὲ τὰ χρυσάφια του καὶ μὲ τὴν χαράν του, τὴν χαρὰν τῶν ἀνθρώπων. Ὁ οὐρανὸς καὶ η γῆ συνηνοῦντο εἰς τὸ αἰσθημα τῆς χαρᾶς. Ὁ ἥλιος ἔχαιρέτιζε ἀπὸ τὰ ὄψη τοὺς ἀνθρώπους.

Ἐμπρός εἰς αὐτὸν τὸν χείμαρρον, τὸν δποῖον ἐκύλιεν δ ἐνθουσιασμὸς καὶ η ἀγνότης τοῦ ἔργου, οἱ Τοῦρκοι δὲν ἐτόλμησαν νὰ σταθοῦν. Ἀπὸ δλας τὰς χαράδρας τοῦ Ὀλύμπου ἐρροβόλησαν πρὸς τὰ κάτω δμάδες ἀνθρώπων τρομαγμένων. Οἱ εὖζωνοι προπορευόμενοι, ἀναρριχώμενοι, σκαρφαλώνοντες, ἐκυνηγοῦσαν. Μόνον εἰς ἕνα σταθμὸν οἱ Τοῦρκοι δὲν ἡθέλησαν νὰ φύγουν καὶ η ἀντίστασίς των ἐσημείωσε τὸ πρῶτον ἑλληνικὸν αἷμα, ἔνα λοχίαν καὶ δύο στρατιώτας.

Ο σταθμὸς τότε ἀνετινάχθη. Ὁ καπνός του ἐσκίασε μίαν στιγμὴν τὴν λαμπρότητα τῆς γῆμέρας.

Καὶ δ στρατός ἐπροχώρησε ἀπὸ τὰς κορυφογραμμὰς τοῦ Ὀλύμπου κάτω πρὸς τοὺς μακεδονικούς κάμπους.

Απὸ τὰ φαιδρὰ τῆς στρατιωτικῆς ζωῆς

Η θεωρία εἰς τὸν στρατῶνας

Ὁ δξιωματικός. — "Εν—δυό ! Εν—δυό ! Σᾶς εἶπα νὰ μετρᾶτε δλοι μαζί, καὶ δμως τώρα ἀκούω κάποιον ποῦ δὲν μετράει διόλου!..."